

**Türkiye–Angola Günü: Tarım, Madencilik, Petrol ve Doğal Gaz
Sektörlerinde Yatırım Olanakları**

11 Mayıs 2026, DEİK, 11.00

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcımız A.Berat Çonkar

Tarım ve Orman Bakan Yardımcımız Prof Ahmet Gümen,

Maden Kaynakları Devlet Sekreteri Jânioda Rosa Corrêa Victor

Tarım ve Hayvancılık Devlet Sekreteri Castro Paulino Camarada

Büyükelçi João Salvador dos Santos Neto,

Türkiye-Angola İş Konseyi Başkanımız Halil Enes Olpak,

İş Dünyamızın ve Kurumlarımızın Değerli Temsilcileri,

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu-DEİK adına hepinizi saygıyla selamlıyorum, programımıza hoş geldiniz.

Son bir hafta ve bugün bizim için çok anlamlı. Litvanya, Cezayir, Suudi Arabistan, İsviçre, BAE'nin Devlet Başkanı veya Bakanlarıyla, İş dünyası heyetlerini ağırladık. Bu sabah da Belçika Kraliçesi ile İş Forumundan buraya geldim, programımızı tamamladıktan sonra tekrar Kraliçe'nin programının ikinci kısmına katılacağım. Bu sebeple, sizleri karşılayamadım.

Angolalı dostlarımızın güzel bir ifadesi var; **“Se queres ir rápido, vai sozinho; se queres ir longe, vai acompanhado” (Si kuerizur rapido vay saziyo, si kuerizur lonji vay akompanyo)** diyorlar. **“Hızlı gitmek istersen yalnız git; uzağa gitmek istersen birlikte git”** anlamına geliyor. Biz, birlikte, hem hızlı, hem de ileri gideceğiz.

İŐ dűnyamızın Kuzey Yıldızı DEİK olarak 41 yıldır, tüm dűnyaya yayılmış 153 İŐ Konseyimizle, “Ticari Diplomasi” mottomuzla, Cumhurbaşkanımızın desteği, Ticaret Bakanımızın koordinasyonunda çalışıyoruz. 2011 yılından bu yana faaliyette olan Türkiye-Angola İŐ Konseyimiz de, Halil Enes Olpak başkanlığında çalışmalarını sürdürüyor.

İŐ Konseyimize bu toplantı dışında da teşekkür ederim. Tüm üyelerine her Pazartesi sabahı, Angola Ekonomisi konusunda temel göstergeleri içeren bir bűlten göndererek, onları daha fazla İŐ yapmaya teşvik ediyorlar.

İkili ticaretimizde, Enes Bey’in de ifade ettiđi gibi, 126 milyon \$ seviyesindeyiz. İki dost űlkenin toplam GSYH’sının 1 trilyon 750 Milyar USD’lık toplamı var. İŐ dűnyası ve devlet yetkililerimiz olarak bize dűŐen, daha yüksek hedefleri yakalamak ve bunun için birlikteyiz.

Bu çerçevede, birkaç başlığa değineceğim.

- Angola, 58 milyon hektar tarıma elverişli araziyle Afrika'nın en büyük tarım potansiyeline sahip űlkelerinden birisi ve bunun %15'i işlenebiliyor; sulanabilir arazilerin de %20'si kullanılıyor. 2023-2027 Ulusal Kalkınma Planı ve Angola 2050 Stratejisi bunu dönűştürmeyi amaçlıyor. Türkiye'nin tarım makinası, tohum teknolojisi, sulama sistemleri, soğuk zincir çözümleri ve tarımsal finansman

alanlarındaki birikimi, Angolalı dostlarımızın ihtiyaçlarına cevap verecek durumda. Ziraat Bankamızın birikim ve finansman desteği ile Yönetim Kurulu Üyesi olduğum Türk Eximbank'ın desteği, değerlendirmemiz gereken baŐlıklar.

- Enerji ve madencilik alanında da Angola, offshore petrol üretiminin yanı sıra doğal gaz keŐifleriyle de küresel yatırımcıların ilgisini çekiyor. Rafineri ihtiyacı, LNG ve gaz işleme projeleri de öne çıkıyor.
- Madencilikte de Angola, elmas başta olmak üzere zengin rezervlere sahip ve, sektörün yerel işleme ve katma değerli üretim alanında yatırıma ihtiyacı var.
- Lobito Koridoru, madencilik ve enerji ürünlerinin küresel pazarlara taşınmasında stratejik bir altyapı olarak öne çıkıyor ve Türk müteahhitlik sektörünün katkı sunabileceği önemli bir alan.
- Türkiye'nin mühendislik, müteahhitlik ve sanayi tecrübesi; Angola'nın altyapı, enerji ve tarım dönüşüm ihtiyacıyla örtüşüyor. Kamu-özel sektör iş birlikleri ve B2G mekanizmalarındaki deneyimimiz, bu süreçleri birlikte hızlandırabileceğimiz araçlar. İş dünyalarımızın bu fırsatları değerlendireceğine inanıyorum.
- İzninizle, kısaca güzel ölkemizden de bahsedeceğim. Batı Avrupa ile Çin arasındaki en büyük yatırım, üretim ve teknoloji üssü olan ölkemiz, 820 Milyar \$ dış ticaret hacmine sahip. Enerjiden, sanayiye, tarımdan alt yapıya kadar her alanda yatırım imkanları var. Angola'yı da bu imkanlardan yararlanmak için ölkemize davet ediyorum.

- Bugünkü toplantının benim için de ayrı bir yeri var. DEİK Başkanı olarak aranızdayım, ancak ben de bir iş insanıyım. PAK YATIRIM firmamla, altyapı yatırımlarında ve özellikle otoyol inşaatları ve işletmelerinde, enerji projelerinde ve özellikle Enerji Nakil Hatları alanlarında faaliyet gösteriyoruz. Angola'da EPC+F modeliyle Angola Enerji Bakanlığı MINEA'ya bağlı RNT Elektrik İletim Şirketiyle önemli bir Enerji Nakil Hattı projemiz var. Başta Angola Cumhurbaşkanı Sayın Joao Lourenço ve Bakanları Sayın Joao Baptista Borges ve Sayın Vera Daves de Sausa ve yetkililerine destekleri için teşekkür ediyorum.

Bu duygularla, programımızın sonuçlarının hayırlı olmasını diliyor, başta Bakan Yardımcılarımız, Devlet Sekreterleri ve Büyükelçi olmak üzere, programımıza katılan, emeği geçen ve oluşmasına katkı sağlayan herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı